

[Justitsministeren.]

forhandling med fornyet Anvendelse af Bevisumiddelbarheden. Om Retternes Sammensætning, naar Domsmand skal medvirke, bestemmer Lovforslagets § 18, at Underretten skal bestaa af Underretsdommeren som Formand og to Domsmand, medens Landsretten i Ankesagerne ifølge § 6 skal sammensættes af 3 Landsdommere og 3 Domsmand med Landsretsformanden som Formand. I Forbindelse hermed bestemmer Forslaget til § 216, at i Straffesager, i hvilke Domsmand medvirker, skal i Tilfælde af lige Stemmetal det for tiltalte gunstigste Resultat indtræde. Ved denne Ordning skabes for saa vidt — paa en vis Maade svarende til, hvad der gælder i Nævningesager — en dobbelt Garanti for tiltalte, idet han ikke vil kunne domfældes, hverken af Rettens juridiske Element alene eller af dens læge Element alene. Til Domfældelse vil kræves mindst 4 Stemmer eller $\frac{2}{3}$ Stemmers Flertal.

I Domsmandsretterne skal Domsmandene votere først, saaledes at den yngre stemmer før den ældre. I Underretssager skal Dommeren, dersom tiltalte mod hans Stemme dømmes skyldig, gøre Bemærkning om Afstemningen til Retsbogen, for at Forsvareren kan faa behørig Vejledning med Hensyn til Ankespørgsmaalet.

Om Domsmandenes Virksomhed i den enkelte Sag bestemmer Forslaget til § 98 c, at de medvirker ved Domsforhandlingen og Paakendelsen af Sagen. Derimod skal de ikke deltage i Forundersøgelsen, men da der indføres Bevisumiddelbarhed, vil Forundersøgelsen ifølge § 818 blive indskrænket til det mindst mulige. Udtagelsen af Domsmand foreslaas ordnet paa lignende Maade som Udtagelse af Nævninger, og Reglerne om Udtagelse af Domsmand og Nævninger er derfor i videst muligt Omfang sammenarbejdet og for de sidste Vedkommende tilige forenket en Del.

Jeg kommer nu til Lovforslagets andet Hovedpunkt: Ophævelsen af Højesterets Beføjelse til at paakende Bevisspørgsmaal i Straffesager.

Ifølge Retsplejelovens § 945, sidste Stykke, kan Anke i Nævningesager ikke grundes paa, at Spørgsmaalet, om tiltalte skal domfældes, er urigtigt afgjort som Følge af en fejlagtig Bestemmelse af Bevisernes Vægt. Derimod er Højesteret ikke udelukket fra at paakende Bevisspørgsmaal i andre Straffesager, nemlig dels Sager, som er paakendt i første Instans ved Landsret uden Nævninger, dels Sager, som er paakendt i første Instans ved Underret og paaanket

til Højesteret som 3die Instans med Justitsministerens Tilladelse efter Lovens § 966.

Ved Loven af 1932 sker der heri den Ændring, at Landsretterne i første Instans kun kan paakende Nævningesager, og som Følge heraf vil der ikke mere blive nogen Art af Straffesager, i hvilke Bevisspørgsmaalet uden særlig Tilladelse vil kunne bringes frem for Højesteret. Kun naar Justitsministeren i særlige Undtagelsestilfælde i Medfør af Retsplejelovens § 966 giver Tilladelse til, at en Underretssag føres frem til Højesteret som 3die Instans, vil Bevisspørgsmaal kunne komme til Afgørelse for Højesteret.

Ved nærværende Lovforslag fuldbyrdes Udviklingen i denne Retning, idet Højesteret efter Forslagene til § 966 og § 967 udelukkes fra at paakende Bevisspørgsmaal ogsaa i Underretssagerne. Dette er en naturlig Følge af, at disse Sager normalt vil blive paadømt under Medvirken af Domsmand og under Anvendelse af Bevisumiddelbarhed. Det vil da være det naturligste, at den Regel, der ifølge § 945, sidste Stykke, som ovenfor omtalt, gælder for Nævningesager, ogsaa kommer til Anvendelse paa andre Sager.

At Udviklingen saaledes gaar i Retning af at indskrænke Højesterets Kompetence i Straffesager med Hensyn til Bevisspørgsmaal, staar for øvrigt ikke blot i Forbindelse med, at Domsmandsinstitutionen indføres, men er ogsaa en Følge af, at Højesteret næsten aldrig tillader, at Afhøring af Vidner eller Udspørgning af tiltalte finder Sted direkte for Højesteret. Under disse Omstændigheder maa det blive betænkeligt, at Bevisspørgsmaal efter at være afgjort af Landsretten, som selv har hørt tiltalte og Vidnerne give Forklaring, derefter skulde kunne paakendes af Højesteret paa Grundlag af Protokollater optagne ved Underretten. Da der i Domsmandssager ikke i Forvejen vil have fundet nogen udførlig Protokolation Sted, vilde en saadan Ordning for øvrigt ogsaa være meget besværlig.

De om dette Emne foreslaaede Regler stemmer ganske overens med, hvad Regeringen foreslog og Folketinget vedtog i 1931—32.

Angaaende Lovforslagets 3die Del, offentlig Votering i Højesteret og Rettens Deling i 2 Afdelinger, er Bestemmelserne ligeledes ganske overensstemmende med, hvad Regeringen foreslog og Folketinget vedtog i forrige Samling. Ved denne Lejlighed blev ogsaa Spørgsmaalet om offentlig Votering og Højesterets Deling drøftet indgaaende her i dette høje Ting. Jeg anser